

Đačke ekskurzije

- oblik obrazovnog turizma
- most između formalnog i informalnog obrazovanja
- Početkom XX veka-ekskurzije smatrane „kamenom temeljcem“ nastave prirodnih nauka i zastupana je njihova široka primena
- Danas se posmatraju kao avanturističko-socijalni i zabavni događaji
- đačke ekskurzije se češće pominju u negativnom nego pozitivnom kontekstu

Klasifikacija

- dužina boravka,
- vrsta saobraćajnog sredstva,
- broj i starosno doba njenih učesnika,
- državljanstvo učesnika,
- karakteristike ekskurzione grupe,
- karakter putovanja,
- veličina tržišnog prostora,
- načina nastanka i način izvođenja ekskurzije,
- vrsta turističkog motiva,
- godišnje doba i drugi.

- Đačke ekskurzije – deo obrazovnog ili turističkog sektora?
- Đačke ekskurzije – deo formalnog ili informalnog obrazovanja?
- Đačke ekskurzije – deo nastave ili vananstavnih aktivnosti?

Realizacija kvalitetnih đačkih ekskurzija

- Integriranje ekskurzije u kurikulum
- Motivisanje učenika za učenje na ekskurziji
- Strukturiranost i autentičnost aktivnosti na ekskurziji
- Socijalne interakcije na ekskurziji

- poželjna praksa ekskurzija se ne ostvaruje u realnim uslovima
  - *Logistička ograničenja* u školskom sistemu;
  - Nedostaju *adekvatni materijali* za poučavanje i učenje;
  - Nastavnici ne poznaju dobro *vanškolsku sredinu* kao sredinu za učenje.

Turističke agencije

- identifikacioni list-podaci o turističkoj agenciji,
- licenca, potvrda da je turistička agencija članica YUTA-e,
- da nema sudsku zabranu, da nije u postupku stečaja ili likvidacije,
- da poseduje ugovor sa prevoznikom na godišnjem nivou,
- da poseduje ugovor o zakupu smeštajnih kapaciteta ili potvrdu rezervacije,
- da poseduje dokaze o stručnoj sposobnosti saradnika, licence turističkog vodiča, diplome lekara, diplome animatora,
- potvrdu o likvidnosti iz banke-koja pokazuje stanje računa, bon obrazac,
- opšte uslove putovanja, program putovanja, model ugovora, obrazac ponude-rekapitulaciju ponude i referentnu listu iz poslednje tri godine

PRIMERI DOBRE PRAKSE

SLOVENIJA

Dolenjska

- **"Matjaževa domačija"**, je seoska kuća stara 150 godina (<http://www.matjazeva-domacija.si/>)
- Vlasnik i domaćin je opisuje kao „savršeno mesto za nostalgično sećanje na način života naših deka i baka“
- priča o životu 19. i 20. veka

- **Rudolofov splav** - aktivan sadržaj (<http://www.kompas-nm.si/en/rudolphs-raft/>)- zabavni program, pozorišni komadi, kviz, interaktivno druženje

- Muzej na otvorenom **Pleterje**, domaćinstvo staro 200 godina,
- tradicionalni način života u Sloveniji u 19. veku,
- Priče za decu, pesma, pravljenje tradicionalnog domaćeg hleba, pravi se krov od slame, suveniri od gline
- *15.000 posetilaca, 90% gostiju su mladi, a skoro svakog dana dolaze grupe školske dece*

- **Butik meda Voglar** od 2001. godine (<http://medenibutik.com/o-nas/>)
- Posetioci uče o proizvodnji meda, i sami učestvuju u njoj.

Gorenjska

- **Velika planina** -svet pastira u pastoralnom okruženju i jedna je od najnaseljenijih u Evropi (www.velikaplanina.si),
- upoznavanje sa životom pastira u planinama, planinski jogurt i palenta, istraživanje planine sa vodičem, koji je odeven u tradicionalnu pastirsku odeću.

- **Srednjovekovni grad Kamnik** - dečiji festival nazvan godišnja potraga za Veronikim blagom (za decu uzrasta od 5 do 7 godina)
- <http://www.kamnik.si/dogodki/Veronikin-festival>.
- Deca istražuju znamenitosti Kamnika, slušaju legendu o Veroniki i njenom skrivenom blagu, a zatim dobijaju mapu koja im pomaže da pronađu „Veronikino blago“, uče kaligrafiju, učestvuju u pozorišnim komadima

- **Arboretum Volčji Potok (Vučji potok)** - najposećenija hortikuralna znamenitost Slovenije, 85 ha, 3500 vrsta
- u parku se nalazi i stalna izložba dinosaurusa i drugih životinja u prirodnoj veličini
- http://www.slovenia.info/en/Nature-Parks/Arboretum-Vol%C4%8Dji-Potok.htm?naravni_parki=4280&lng=2
- Izložba lala, kaktusa, bundeva..

Štajerska

- **Rudnik ‘Velenje’** - multi-vizuelni obilazak muzeja (<http://muzej.rlv.si/slo/index.htm>)
- postoji specijalan program prilagođen deci osnovnih i srednjih škola

- *Jedna od glavnih pouka*

uspešna promocija lokalnih proizvoda:

učvrstiti glavne lokalne brendove i potruditi se da budu zapamćeni.
To svakako pokazuje visok nivo saradnje među različitim lokalnim turističkim radnicima.

Interaktivan pristup, sveprisutna edukativna komponenta kao i prijateljski i zaštitnički odnos prema okruženju/deci/baštini su jako bitni za uspešan rad sa decom

Svaka destinacija je specifična na svoj način i za svaku destinaciju mora se naći određena karakteristika koju treba promovisati.

- Primena kod nas: Istočna Srbija (edukativni vikend za mlade, gde bi se oni upoznali sa starim zanatom obrade vune, pravljenje čuvene pirotske peglane kobasice), Felix Romuliana (deca mogu da nauče o antičkoj istoriji, pravljenju mozaika i sl.)...

Pozitivni primeri kod nas?

Stapar (tradicionalni somborski sir),

vožnja brodom na Carskoj bari

etno zbirka Kupusina

Pločnik-arheo park

Muzej duvana i kovačkog zanata-Telečka

Salaš Katai

- Pretvaranje starih škola u zanimljive učionice iz prošlosti.
- Stvaranje kreativnih radionica po etno selima i kućama širom zemlje.
- Povezivanje turističkih proizvoda sa mitovima i legendama.
- Uključivanje kostimiranih animatora u program.
- Uključivanje volontera u rad i realizaciju programa.
- Ambijentalno učenje npr.plovidbom broda po reci - sticanje znanja o biljnim i životinjskim rečnim vrstama

